

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Jurist
Sanna Karlsson

Justerat
Omedelbart

Nr 72

Medling enligt 49 c § i avfallslagen.

ÅLR 2025/2476

196 S4

Sumi Åland Ab inkom den 1.4.2025 med en begäran om att landskapsregeringen skulle medla mellan dem och Kommunalförbundet för Ålands miljöservice (Mise). Landskapsregeringen hörde båda parter skriftligen mellan den 9.4.2025 och 9.5.2025. Sumi Åland Ab inkom med sitt hörande den 11.4.2025. Landskapsregeringen godkände, på Mises begäran, förlängd svarstid till den 31.5.2025. Mise inkom med hörande den 30.5.2025.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att avsluta ärendet.

Motivering

En producentsammanslutning för förpackningsproducenter kan enligt 49 c § 1 mom. rikets avfallslag (646/2011), som tillämpas på Åland genom 1 § landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag (blankettlagen), inleda medling genom att underrätta miljöministeriet. Enligt 2 § 2 mom. blankettlagen ansvarar landskapsregeringen för miljöministeriets uppgifter. Landskapsregeringen ska, då begäran om medling inkommit, utan dröjsmål höra parterna och lägga fram ett förslag på förlikning enligt 49 c § 1 mom. rikets avfallslag.

Enligt 49 c § 2 mom. rikets avfallslag ska producentsammanslutningen för förpackningar, om avtal inte uppstår inom sex månader från att medlingen inleddes, ordna den separata insamlingen av förpackningsavfall från bostadsfastigheter på det sätt som föreskrivs i 15 och 49 §§ rikets avfallslag samt den därmed relaterade informationen, rådgivningen och anmälan av bokföringsuppgifter avgiftsfritt med början tre år efter utgången av den tidsfrist som fastställts för medlingen. Under övergångsperioden ska kommunerna ordna den separata insamlingen av förpackningsavfall för den avfallshantering som producent-sammanslutningen ordnar. Producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska ersätta kommunerna för den separata insamlingen i enlighet med det senast gällande

avtalet. Ersättningens belopp kan dock justeras till följd av en väsentlig förändring i förhållandena.

Landskapsregeringen anser att formuleringen "producentsammanslutningen för förpackningsproducenter" i 49 c § 1 mom. rikets avfallslag antyder att status som producentsammanslutning krävs för att begära att medling inleds. Landskapsregeringen bedömer att status som producentsammanslutning uppkommer genom att landskapsregeringen beslutar om godkännande för anteckning i producentregistret enligt 103 § rikets avfallslag. Sumi Åland Ab har inte godkänts för anteckning i det åländska producentregistret enligt 103 § rikets avfallslag och är därmed inte en godkänd producentsammanslutning på Åland.

Av 49 c § 2 mom. rikets avfallslag kan därutöver utläsas att syftet med bestämmelsen är att tillse att kravet på att ett avtal som reglerar insamlingen enligt 49 a § rikets avfallslag uppfylls. Att en producentsammanslutning ska ordna insamling av förpackningsavfall tre år från fastslagen tidsfrist enligt 49 c § 2 mom. rikets avfallslag är nämligen inte nödvändigt om en annan producentsammanslutning och kommunerna redan ordnar insamlingen av förpackningsavfall enligt 49 a § rikets avfallslag. Det innebär även att kommunerna inte kan ordna insamlingen under tiden tills producentsammanslutningen tar över insamlingen. Landskapsregeringen bedömer därmed att 49 c § rikets avfallslag inte avser att säkerställa att alla som vill ha ett avtal kan få det genom medling. Bestämmelsen är avsedd att användas när inget avtal har nåtts eller det finns risk för att ett gällande avtal löper ut till följd av meningsskiljaktigheter mellan parterna. Det finns en godkänd producentsammanslutning för förpackningsavfall på Åland som tillsammans med kommunerna ordnar insamling i enlighet med ett avtal som upprättats enligt 49 a § rikets avfallslag. Behovet som regleras i 49 c § 2 mom. rikets avfallslag finns därmed inte.

Landskapsregeringen konstaterar, mot bakgrund av att Sumi Åland Ab inte är en godkänd producentsammanslutning för förpackningsavfall och att ett avtal enligt 49 a § rikets avfallslag i dagsläget föreligger mellan en godkänd producentsammanslutning och kommunerna på Åland, att 49 c § rikets avfallslag inte är tillämplig. Landskapsregeringen kan därmed inte medla i det aktuella fallet. Ärendet ska därmed avslutas.

Tillämpade lagrum

1 § och 2 § 2 mom. landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag
15 §, 49 §, 49 a §, 49 c § 1 – 2 mom. och 103 § avfallslag (646/2011)
